

SZÜCS ERVIN TECHNIKA ÉS ENERGIÁ

- Alapfogalmak $\rightarrow$ $\rightarrow$ tény
- Szemrevételezett

1. Hőmérséklet	5. Hőmérséklet
2. Tény	6. Hőmérséklet
3. Idő	7. Tény
4. Elektromos áram	

Alapfogalmak

Teknológia

$\rightarrow$ Céltudatos tevékenység
az az állapotváltoztatás

Teknológiai

$\rightarrow$ Teknológiai folyamat a folyamatot
és az az állapotváltoztatás

Állapot leírás $\rightarrow$ néhány paraméter leírása

(Hőmérséklet (T) idő (t) térfogat (V) anyagmennyiség (M) sűrűség ρ Q E
de az paraméterek elhanyagolhatóak PL tábla min. felismerés
vonnak

Energiát fogalmának kialakítása:

- 1 - Hőenergia elmelet $\rightarrow$ hőenergia (1837)
- 2 - az élet erő elve (visszatér)

$$\boxed{\text{Hőenergia}} \Rightarrow \boxed{\text{Hőenergia}}$$

- Összegzés Francia tudományos Akadémia $\rightarrow$ nem létezik ¹⁷⁷⁵

$$\text{I. feltétel} \Rightarrow \Delta E = Q + W$$

nincs olyan gép ami nem $\rightarrow$ hőenergia $\Delta E = U \cdot \Delta X$
szell energiát

$$\text{II. feltétel} \Rightarrow ds > 0$$

nincs olyan gép ami visszafelé $\rightarrow$ entropia
az az energiát
hasznosítani lehet

$$\eta \leq 1$$

Hőmérséklet mérése

azaz a hőmérséklet a hőmérséklet (antitétus) (mennyiség)
azaz a hőmérséklet (mennyiség)

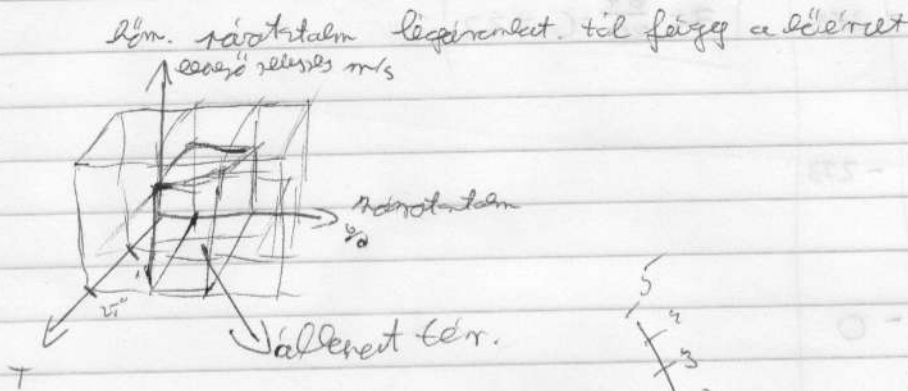
MAY 08 MÛTŐ 1930

2

3

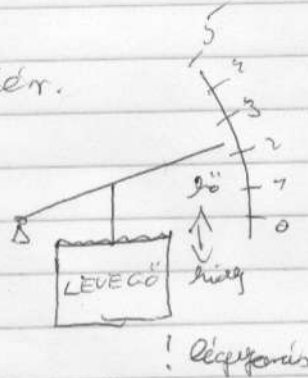
Hőmérséklet mérése:

JUNI 2 08:00

Hőmérséklet mérő eszközök:

- Galilei (1582)

101325 Pa

10⁵ Pa a földi légnyomás

- Rey (1632) Francia figura

feljegyzés az életről és a munkáiról.

Hőmérsékleti skálák:

Fahrenheit

Reaumur

Celsius

Kelvin

	Évszám	alappont 1	alappont 2	alappont 3
Fahrenheit	1724-1736	0° jég és víz keverékének fagyáspontja	32° tisztán víz fagyáspontja	96° az emberi test hőmérséklete
Reaumur	1683-1757	0° víz fagyáspontja		80° a víz forráspontja
Celsius	1701-1744	100° a víz fagyáspontja	Egységek a székelyi forrásból	0° a víz fagyáspontja
Kelvin	1860	0 K abszolút 0° -273,16°	víz fagyáspontja 273,16°	víz forráspontja 373,16 K

Erőgyakorlatok

Közelítés

↳ minden közelítésnél engedélyezett közelítés

(3)

Egyszerűsített tápfeszültségű ábrák ment:

- két rendszer közötti "közelítés" lehetősége
- egyszerűsített mindig a belső feltételek alapján meg
- egyszerűsített hidrogén közelítésének értéke meg
- minden feltételt állandóvá tételek számításra
- állandóvá tételek értéke attól függ, milyen mértékben ^{változik} ~~változik~~
- állandóvá tételek értéke attól függ, milyen mértékben ^{változik} ~~változik~~ a terhelés

Eredőből meghatározható lehetőségei:

- állandó feltételre
- állandó feltételre nem változik (azt az)
- konvergenz (energi) és konvergenz (energi) feltételre
- feltételre konvergenz közelítés és állandóvá tételek

Állapot

- ∞ az állapota lehetősége meg
- az állapota leírás állapota, abból néhányat rögzít

Technikai rendszerek:

- Az ember céljai megvalósítása érdekében rendszer
- leírás fő ill. rész rendszer $\rightarrow$ rendszer leírása

Állapot módosítás

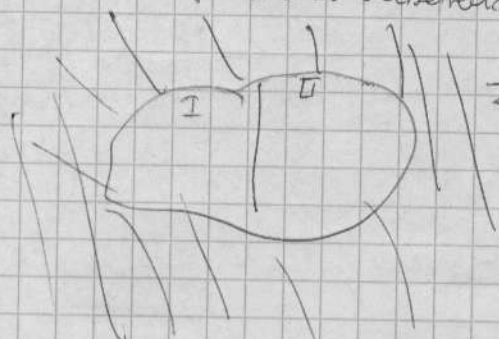
1. optikai
2. hirtelen
3. átmeneti
4. működés
5. töltés

Állapotváltozás:

A kölcsönhatás mely energiaváltozással jár (tényleges a rendszer állapotának)

Energia változás számított feltétel.

Állapotváltozás.

Zárt rendszer (fizici)

t_0 : kezdeti
 t_1 : végső } időnél

1. két tényleges: az ömz megfigyelt állapota (energiája megváltozik - szám m.)

$$E_0' + E_0'' = E_1' + E_1'' = \text{const.}$$

- ömz állapota (tényleges)

$$m_0' + m_0'' = m_1' + m_1'' = \text{const.}$$

- ömz tényleges

$$V_0' + V_0'' = V_1' + V_1'' = \text{const.}$$

1. lépés

nincs változás $\rightarrow$ ténylegesen megfigyelt

$t_0 \rightarrow t_1$ "szór"

$\rightarrow$ megfigyelt van

Tényleges lépések

t_0 előtt az I -s ténylegesen megfigyelt rendszer és utána megszűnik léte.

t_0 -ban: nincs megfigyelt de a kölcsönhatás miatt a fel nem észlelt

A kölcsönhatás tényleges fázisa a feladat

- nem felel meg a teljes rendszer energiájának

(Van megfigyelt a tényleges megfigyelt rendszerrel megfigyelt kölcsönhatás).

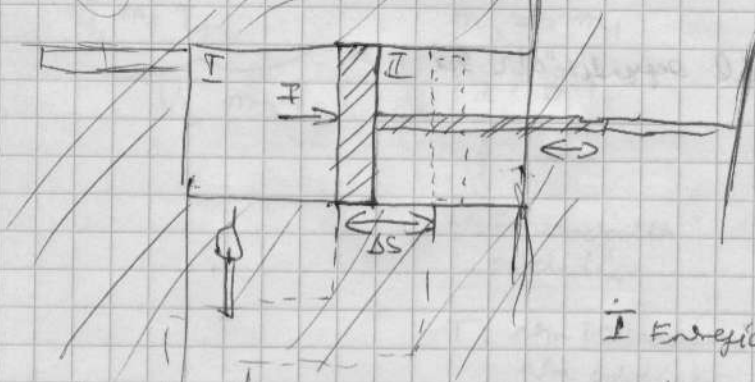

Feltekintve az adott rendszer állapotát

→ egyforma hőmérsékletű anyag meg (folyó állapot)

Négy részlet:

a) Szilárd anyagok leírása

I. Energia tárolás $\Rightarrow \Delta E \rightarrow \Delta P \rightarrow \Delta V$
 (másként nézve)
 (térfeletváltozás)

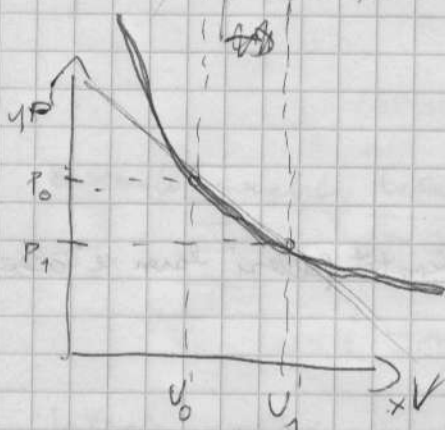
$$\Delta E = -W = -F \cdot \Delta s = -P \cdot \Delta V$$

$$P = \frac{F}{A}$$

$$V = \Delta s \cdot A$$

$$\Delta s = \frac{V}{A}$$

$$P = \frac{F}{A}$$

$$\Delta E = -P \cdot \Delta V$$

anyag, gáz, szilárd anyag

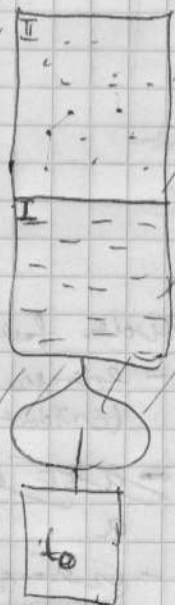
V: "térfelet"

$$P \cdot V = \text{áll.}$$

$$x \cdot y = \text{áll.}$$

$$f(x) = y = \frac{\text{áll.}}{x}$$

b)

hővezető közeg

hővezető közeg

hővezető

I. rész megfigyelés: az a hőmérséklet változás
 hővezető közeg hővezető közegből → a gáz felületre (rétegre)

→ egyenlet: differenciális egyenlet

$$\Delta E = M \cdot \Delta n$$

$$\Delta E = \sum_{i=1}^n \Delta E_i = \sum_{i=1}^n M_i \cdot \Delta n_i$$

M: hőkapacitás

n: anyag mennyisége

c) elektronok számolása

1. tényszerű: $\pm \Delta E$

$1 \Rightarrow II$

q töltés áramlása

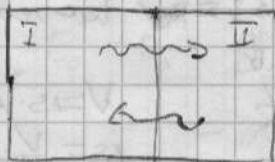

U el. potenciál egyenlítődjéről

$$\Delta E = U \Delta q$$

↓ ↓
szoj. vált
térp

d) Termikus számolás

$T_I > T_{II}$

$\Delta E = Q$

↳ hő:

nem az állapotok közötti különbség hanem a hőszorlat

$$\Delta E = T \cdot \Delta S$$

↓
entrópia

S "rendetlenség mértéke"

az állapot differenciális valószínűsége

Extensív és intenzív mennyiségek

A termodinamikai mennyiségek

extensív

intenzív

mechanikai

U (térpot)

P (nyomás)

- P · ΔV

kémi

n (részesrés)

μ (kémi potenciál) / M · ΔN

m (tömeg)

U (potenciál)

U · Δq

elektromos

q (el. töltés)

T (hőmérséklet)

T · ΔS

termikus

S (entrópia)

EXTENZÍV

additív összeadás

MAXWELL

INTENZÍV

szorzás

Minden folyamatban

- energia változás tartent

ΔE átlag

az energia átlag
változás az átlag
mennyiség változás
értéke

az átlag
térp a terjedelm
és mennyiség

konstans m, de
súlypontja átlag
mennyiség

Vízszintes átérfezet

V_1, m_1, T_1

V_2, m_2, T_2

$$V_3 = 3 \cdot V_1$$

$$m_3 = 3 \cdot m_1$$

$$T_3 \neq 3 \cdot T_1$$

V : összeadható
additív

T : nem összeadható
nem additív

Externus mennyiség tulajdonságai:

- additív (összeadható) (térfogat létező)
- áramló
- megváltozását energiaváltozással mérni

Internus mennyiség tulajdonságai: ?

$m: \text{ext}$

$v: \text{ext}$

$$\frac{m}{v} = \rho \text{ sűrűség}$$

$\rho_{\text{ext}} \rightarrow \text{internus}$

→ "lelő" internus mennyiség: nem additív "áramló" és "lelő" (interferencia)
 "lelő" mennyiség: nem additív, "áramló" mennyiség. (interferencia)
 → általában "lelő" mennyiség: ↑

- nem additív

- független a mértékegységtől

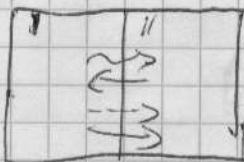
Termodinamika feltételei

Externál cserék (x)
Internál cserék (y)

I. feltétel

Nincs tényleg hőcserélés (nincs olyan anyag, melyet hőcserélőnek lehetne használni)

$$\Delta E = Q + W = T \cdot \Delta S - P \cdot \Delta V$$

termodinamika

$$\Delta E = T \cdot \Delta S - P \cdot \Delta V + \mu \cdot \Delta n + U \Delta q + \dots$$

$\Delta E = (\text{internál}) + (\text{externál cserék változása})$

$$\Delta E = \sum_{i=1}^n y_i \cdot \Delta x_i \quad \text{I. feltétel}$$

Felvezérrel mi az össz energiák értéket (E)

egyszer a ΔE az össz energiák λ -al része

$$E = \lambda \cdot \Delta E \Rightarrow \begin{cases} S = \lambda \cdot \Delta S \\ V = \lambda \cdot \Delta V \end{cases}$$

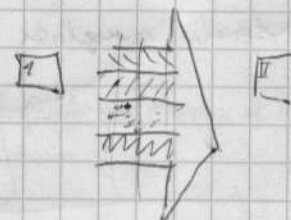
$$\Delta E = T \cdot \Delta S - P \cdot \Delta V$$

$$E = T \cdot S - P \cdot V$$

$$E = \sum_{i=1}^n y_i \cdot x_i$$

~~AAA~~

termodinamika ferdemutatói, egyenlete

Gibbs-Duhem reláció

Adott egy rendszer ami a hőmérséklet n foka hővezetésben állhat

A rendszer energiája a t_0 és a t_1 pillanatban

$$E_{t_1} = E = \sum_{i=1}^n y_i \cdot x_i$$

$$E_{t_0} = \bar{E} = \sum_{i=1}^n \bar{y}_i \cdot \bar{x}_i$$

$$\Delta E = E - \bar{E} = \sum (y_i \cdot x_i - \bar{y}_i \cdot \bar{x}_i)$$

E megállhat

$\bar{E}$ kezdeti állapot

ΔE energia változása

Δy internál változása

Δx externál változása

$$\begin{cases} \Delta y = y_i - \bar{y}_i \\ \Delta x = x_i - \bar{x}_i \end{cases}$$

$$\Delta E = \sum [y_i \cdot x_i - (y_i - \Delta y_i) \cdot (x_i - \Delta x_i)]$$

$$(y_i \cdot x_i - y_i \cdot \Delta x_i - \Delta y_i \cdot x_i + \Delta y_i \cdot \Delta x_i)$$

charakterisztika
 $\Delta y \cdot \Delta x$ különbség
↑
a változás

$$\Delta E = \sum_{i=1}^n (y_i \cdot x_i - y_i \cdot x_i + y_i \cdot \Delta x_i + \Delta y_i \cdot x_i)$$

$$\Delta E = \sum_{i=1}^n (y_i \cdot \Delta x_i + \Delta y_i \cdot x_i)$$

↳ hasonlítanak össze az 1 főtételével.

$$\Delta E = \sum_{i=1}^n (y_i \cdot \Delta x_i) \rightarrow \text{Ez biztosan igaz 1 főtételre.}$$

$$\sum_{i=1}^n x_i \cdot \Delta y_i = 0$$

↳ ez a teljes differenciál az exponens.

Gibbs-Duhem reláció reaktánsai

1, Típus reaktánsai?

$$n=1$$

$$x \cdot \Delta y = 0$$

$x \neq 0$ mert "molekula"

$$\Delta y = 0 \Rightarrow \text{molekulák}$$

Nincs olyan lény, tiszta reaktáns.

2, "Hőenergia"?

$$E = T \cdot S - P \cdot V + \mu \cdot n + \phi \cdot q$$

$$\Delta E = T \cdot \Delta S - P \cdot \Delta V + \mu \cdot \Delta n + \phi \cdot \Delta q$$

A hő nem energia formája hanem az energia ~~átvitel~~ ^{szállítás} formája

A hő nem a rendszerből kifelé hanem a reaktánsokból

Nulladik feltétel

// Int. - energiák nem változnak a folyamat során
- szimmetrikus $\rightarrow$ egyenlőség

Az egyensúlyi rendszer és elemeinek feltétele az
összes fellelhető rendszer közötti maximális hőmérséklet

(Oneigenheim)

Az egyensúly (eleme)

- szimmetrikus (ha $A \sim B$ akkor $B \sim A$)

- Transitív (ha $A \sim B$ és $B \sim C$ akkor $A \sim C$)

II. Feltétel

Örömmé / hőmérséklet mobil /

első lépés: az befektetés nélkül (1x befektetés)

második lépés: a befektetett összeg teljes egészében azonos mértékű befektetés

Célok:

I. feltétel: a befektetés az előzetes

II. feltétel: a befektetés a másodikat

$$\eta (\text{elvárt}) \neq 100\%$$

$$\eta < 1!$$

A II. feltétel: a befektetés, amely a második lépésben

- irányított (szükség esetén)

- megvalósítható (nem megvalósítható)

~~Számítás~~ S az utolsó lépésben állap megvalósíthatósága megvalósítható
munka elvégzése

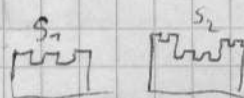
Állapot megvalósítása: S (entropia) / Boltzmann

Két rendszer entropiája S_1 és S_2

- II - állapotok megvalósítása W_1 - W_2

- II - entropia entropia: $S = S_1 + S_2$ (ext)

- II - entropia entropia: $W = W_1 \cdot W_2$

$$S = f(W)$$

$$S = S_1 + S_2$$

$$f(W) = f(W_1) + f(W_2)$$

$$W = W_1 \cdot W_2$$

$$f(W) = f(W_1 \cdot W_2)$$

log

$$S = k \cdot \log W_1 \cdot W_2 = k \cdot \log W_1 + k \cdot \log W_2 = S_1 + S_2$$

Az Entropia aránya a rendszer állapot megvalósíthatóságához

$$F = T \cdot S + \sum_{i=1}^n \mu_i \cdot X_i$$

$$S = \frac{F}{T} - \sum_{i=1}^n \frac{\mu_i}{T} \cdot X_i$$

Bortos hely egy napra lefűtött szobában az entrópia értéke mindig növekszik
 ezért rendszerben bármikor $dS > 0$ 2. főtétel

Stacionárius állapot

3. főtétel: „Nemst“

nem lehetséges végső állapot létezését egy, termodinamikai rendszer hőmérsékletét
 az abszolút 0 fokra redukálni

Sonst nem lehet ~~ez~~ elérteni -273°C -ra

Állapotjelölők neve:

a) Szakértés során milyen sorrendet ~~figyel~~ ^{figyel?}

- extenzív
- intenzív
- vektéri térfogat

b) geometriai tértranszformációja során h. észlelhet.

(eltolás, tükrözés, forgatás)

- skalar
- vektor
- tenzor

c) dimenzió or állományok felírása legyen legyen az alapmennyiségtől.

$$[B] = [A_1]^{n_1} \cdot [A_2]^{n_2} \cdot \dots \cdot [A_n]^{n_n}$$

~~alapmennyiség~~

~~massza~~
~~tömeg~~
~~idő~~
~~elmozdulás~~

~~hőmérséklet~~
~~anyagmennyiség~~
~~fényerő~~

számszerűsített mennyiség

Alapmennyiség

Név

jel

dimenzió

egység

Massza

m

M

kg

Tömeg

m

M

g

idő

t

T

s

elmozdulás

l

L

m

Hőmérséklet

T

Θ

$^\circ\text{K}$

anyagmennyiség

n

Ξ

mol

Fényerő

I_v

N

cd

(candela)

Számított mennyiségek

Térfelet	✓
Felület	A
Sűrűség	ρ
gyorsulás	a
góc	F
Mű	Q
Hő	W
Teljesítmény	P

$$\begin{aligned} L^3 \\ L^2 \\ N \cdot L^{-3} \\ L \cdot T^{-2} \\ M \cdot L \cdot T^{-2} \end{aligned}$$

Mértékegységek

$$\begin{aligned} m^3 \\ m^2 \\ \frac{m^2}{s^2} \\ m/s^2 \\ N = \text{kg} \cdot \frac{m}{s^2} \\ N \cdot m = J = \text{kg} \cdot \frac{m^2}{s^2} \\ N \cdot m = J = \text{kg} \cdot \frac{m^2}{s^2} \\ W = \frac{J}{s} \end{aligned}$$

Alkalmazások

(Számítások feltételei)

Miért kell ez?

$$t = 245$$

$$h = 3,6m$$

1. feladat

- Számítások

számítások

Kis mennyiségű számítások

- teljesítmény számítások

$$a < b \\ a = b$$

- algebrai test

$$A \subset B \subset C \Rightarrow (A \cap B) \subset C$$

$$A \cup B \subset C$$

- topológiai tér (számítások)

számítások

Egyenlet

Por egyenlet

számítások

számítások

számítások

számítások

2. feladat

általában a számítások

számítások: számítások - számítások

számítások: számítások, számítások

$$\square + \square = \square$$

számítások: számítások, számítások

$$\begin{aligned} & \square \xrightarrow{\Delta E} \square \\ & 100Pa \quad 1Pa \end{aligned}$$

számítások: számítások, számítások

3. feladat

4. feladat

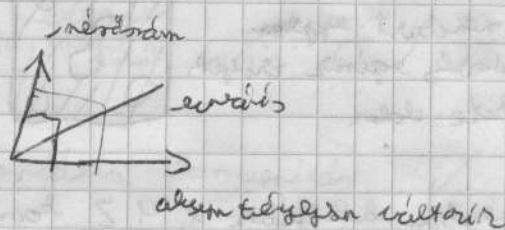
$$\{t\} = 24 \quad t = \{t\} - \{t\}$$

5, Záróteszt:

tevékenység de általában a témát "egyet"

6, Száma tétel:

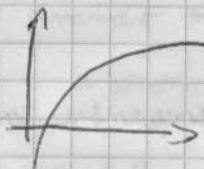
hosszú
- hibás PL köz.

LM - hibás PL köz

Legnagyobb Magsaság

PH

Szimmetria feltétel:

↳ egyéni, káros

$$m = m$$

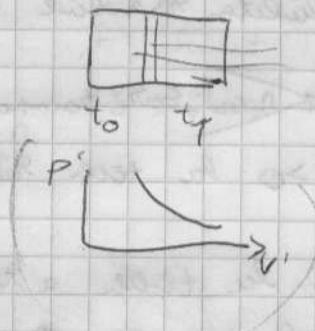
$$v = v + v$$

↳ tenzoriális károsítás
dimenziális károsítás

$$[L] = [L] + [E] / L \text{ köz}$$

Mérlegfeszültség:

Eddig statikus állapotszámítás

Dinamikus összefüggések leírása
több út lehetséges:

1, időtartamából károsítás és károsítás

2, károsítás és károsítás

Problémák:

1, nem károsítás és károsítás PL rendi nem károsítás meg
nem feltételezés

2, - hibás károsítás => károsítás növekedés

- az károsítás és károsítás nem károsítás elől kell károsítás

Heff. a, a dimenziális homogenitás:
 mindkét oldal "relevisz - teljes" mindig
 " extar / ide" $d = \frac{m^3}{s} / \frac{m}{s}, \frac{mg}{s}$

b, tenzorális homogenitás ✓ (Studer cell better modeltara)

c, Q_i : forrás a rendszer egészére vonatkozó } globális
 I_i : áram ——— | ———

Az két $m(x_i)$ felületi áramot megfigyelve

α ("örv-e mennyi?") a rendszer és a környezet állapota [a felületi áram
 áram mérési értéke]
 β ("tud-e menni?") a felületi tulajdonságai

Az áram irányát megfigyelve: a, b (ritkán a, b pl. (dissip))

Az áram irányát megfigyelve a, b .

$$\frac{dQ}{dt}$$

$\rightarrow$ "relatív" térfogat

(reciproca: ellenérő)

Pl: hőáram: $\dot{Q} = q \cdot F \cdot \Delta T$ // K hőátadási tényező

F felület

ΔT : hőmérsékleti különbség

tömegáram: $\dot{m} = D \cdot F \cdot \Delta S$
 (Fick-törv)

// D : diffúziós tényező

F : felület

ΔS koncentrációs különbség beszálló kivező felület

Átadási tényező: $\dot{Q}_i = L_i \cdot F \cdot (y_i - y_i^0)$

$$I_i = L_i \cdot F (y_i - y_i^0)$$

$I_i = \dot{Q}_i$ i -edik ext m. áram

L_i = a felület tulajdonsága az i áram
 ext. meq. mutatója

y_i = az i -edik rendszer mértéke
 a rendszer belső.

y_i^0 az i -edik rendszer mértéke
 a rendszer környezetében

DE más tényleg kölcsönhatás

$\rightarrow$ keresztáram

L : 2. rendű áram

L_{12} = az i -edik ext. mértéke
 az i -edik ext. meq. mutatója
 az i -edik rendszer mértéke
 az i -edik rendszer mértéke
 az i -edik rendszer mértéke
 az i -edik rendszer mértéke

$$\dot{x}_i = L_{i2}$$

$$\dot{x}_i = \sum_{k=1}^{n-1} L_{i2} \cdot F \cdot (y_2 - y_2^0)$$

$n-1$ függvényen van

$$\frac{dx_i}{dt} = Q_i - \dot{x}_i$$

$$\frac{dx_i}{dt} = Q_i - \sum_{k=1}^{n-1} L_{i2} (y_2 - y_2^0) F$$

abszolút mennyiség

$L_{i2} \Rightarrow$ egyenlet rendszer

$$\sum_{i=1}^n \frac{dx_i}{dt} = \dots$$

3. totális mennyiség

Ma érdekel minket a rendszerben a térbeli eloszlás a rendszeren belül
4 feltétel

- 1, Zárt $\neq F$ felület
- 2, az F felület invariant V térfogat tartalmú
- 3, a rendszer tér-fa W sebességgel mozoghat
- 4, az állapotot jellemző ext. mennyiségek a rendszer feléire folyó áramok, nincs beáramlás

Az ext. mennyiség totális értékei a rendszer minden ext. mennyiségére az átlagértékű

$$\bar{V}_i = \frac{1}{V} \int_V x_i \quad \text{az } i\text{-edik ext. mennyiség átlagértéke}$$

x_i az i -edik ext. mennyiség

$V = \text{tér-fogat}$

$V \rightarrow$ az az ΔT -es térfogat-egység

Az i -edik ext. mennyiség átlagértéke

$$\bar{V}_i = \frac{x_i}{\Delta T}$$

$$x_i = \bar{V}_i \cdot \Delta T$$

az egész rendszerre:

$$X_i = \sum_{k=1}^n x_i^{(k)} = \sum_{k=1}^n \bar{V}_i^{(k)} \cdot \Delta T$$

na $n \rightarrow \infty$

$$x_i = \int_V v_i d\tau$$

→ sűrűség def.: V térfogat pontonkénti integrálása megkapjuk az extenzív értéket
 $v_i = \frac{dx_i}{d\tau}$

Mozgás:

formasűrűség:

$$Q_i = \int_V q_i d\tau$$

Parciális derivál

$$\frac{\partial v}{\partial t}$$

divergencia

$$\text{div } \underline{j}(x, y, z) = \frac{\partial j_x}{\partial x} + \frac{\partial j_y}{\partial y} + \frac{\partial j_z}{\partial z}$$

$\underline{j}$: áramsűrűség vektor

Skalar

$$\frac{\partial v_i}{\partial t} + \text{div } \underline{j}_i = q_i$$

$$\frac{\partial v_i}{\partial t} = q_i - \text{div } \underline{j}_i$$

- ext. sűrűség

- ind. sűrűség

- áram sűrűség vektor divergenciája

Nabla Operátor

vektor

$$\nabla = \frac{\partial}{\partial x} \cdot \underline{e}_1 + \frac{\partial}{\partial y} \cdot \underline{e}_2 + \frac{\partial}{\partial z} \cdot \underline{e}_3$$

e. egységvektor

áram sűrűség vektor

$$\underline{j}_i = \sum_{k=1}^{n-1} L_{ik} \cdot \nabla y_k$$

Konduktív utatén
 Konverzív áramlás

} áram sűrűség

Általános
egyenlet

$$\frac{\partial \rho}{\partial t} + \text{div}(\rho \mathbf{v}) + \sum_{k=1}^n L_{ik} \text{grad } g_k = g_i$$

$\frac{\partial \rho}{\partial t}$ → idő szerinti változás
 $\text{div}(\rho \mathbf{v})$ → térfogat szerinti változás
 $\sum_{k=1}^n L_{ik} \text{grad } g_k$ → terjedési egyenlet
 g_i → forrás

Általános egyenlet
 térfogat szerinti változás
 idő szerinti változás
 terjedési egyenlet
 forrás

Modell: fizikai rendszer leírására szolgáló rendszer

Motoros modell:

egyszerűsített rendszer ami leírja a fizikai rendszer működését, de nem a fizikai rendszer

Fizikai modell

leírja a fizikai rendszer működését

Szimulációs modell

számítógépes leírás a fizikai rendszer működésére

Általános modell

- időtartam, tartomány, stb.
- szerkezeti feltételek (nem működik?)
- paraméterek / feltevések
- adatok / egyenletek. 1. mód: a fizikai rendszer leírása /
 $PV = \frac{n}{M} RT$